

ANTISEMITIZAM

Autor: Maja Mihajlović, master ekonomista, spoljni saradnik Istraživačkog centra za pitanja bezbednosti Zapadnog Balkana

Nasleđe antisemitizma, mržnje prema Jevrejima kao religijskoj grupi, u Evropi je dugo i problematično i svoj vrhunac je dostiglo Holokaustom. Danas, dok demokratske vlade zemalja EU izražavaju svoju rešenost da se suoče sa antisemitizmom, priliv miliona muslimanskih migranata sa čitavog Bliskog istoka pojačao je rezidualni antisemitizam, ugrađen u podsvest mnogih Evropljana. Muslimani rođeni u Evropi, zajedno sa novopridošlim migrantima, oblikovali su mržnju prema Jevrejima, zahvaljujući indoktrinaciji medija i džamija u svojim rodnim zemljama. Bliskoistočni muslimanski migranti doneli su sa sobom duboku mržnju prema Izraelu. Danas, antisemitizam je moguće videti na ulicama čitave Evrope, pa čak i u nekim državnim institucijama. Evropske vlade sada gaje zabrinutost, da bi njihovi državljani jevrejskog pokreka mogli da pobegnu sa evropskog kontinenta i sve to kao rezultat povećanog nivoa antisemitizma, posebno u ovom trenutku, kada pandemija virusa COVID19 trese Evropu. Sve ukazuje na činjenicu da Evropa iz Holokausta nije izvukla nikakav zaključak.

Anketa sprovedena u januaru 2019. godine među Jevrejima iz čitave Evrope pokazala je da je 89% ispitanih stava da je u poslednjih pet godina došlo do značajnog porasta antisemitizma. U ispitivanju je učestvovalo oko 16.400 Jevreja iz preko 10 evropskih država. Još jedno istraživanje na prostoru EU, sprovedeno od strane evropske Agencije za osnovna ljudska prava govori da čak 38% ispitanih Jevreja razmišlja o emigraciji iz Evrope, jer ovaj kontinent više nije bezbedan za njih. Samo u protekloj deceniji na hiljade francuskih i britanskih Jevreja već je emigriralo u Izrael.

Anketa Lige za klevetu (Anti-Defamation League - ADL) iz 2019. pokazala je da svaki četvrti Evropljanin gaji negativan stav prema Jevrejima. Obrazlažu ga predrasudama da Jevreja kontrolišu finansijske tokove širom sveta, kao i da su lojalniji Izraelu od svojih matičnih zemalja. Evropljanin smeta i to što Jevreji i dalje previše govore o onome što im se dogodilo tokom Holokausta.

Zvaničnici EU ne bi trebalo da budu iznenađeni ovakvim rezultatima istraživanja. Ponovno ujedinjenje bivše komunističke Istočne Nemačke sa federalnom republikom Zapadnom Nemačkom te 1989. godine otvorilo je put siromašnijim i ogorčenim istočnim Nemcima. Hranili su se komunističkom propagandom, koja je od njih skrivala obim jevrejske patnje i punu dimenziju Holokausta.

Šezdesetih godina prošlog veka, velika imigracija u Evropu (muslimanski Turci u Nemačku, muslimanski Arapi iz severne Afrike u Francusku, Indonežani u Holandiju, Pakistanci i Jamajčani u Britaniju) iznedrili su grupe belih supremacista (tzv. arijevske rase) širom Evrope. Ali, mržnja nije dolazila isključivo od pripadnika desničarskih pokreta. Radikalne levičarske terorističke grupe, poput nemačke terorističke bande *Baader-Meinhof*, koje neki nazivaju „Hitlerovom decom“, učestvovala su 1976. godine, zajedno sa palestinskim teroristima (Crni septembar) u otmici leta *Air France* na letu Izrael-Pariz. Za taoce su uzeli više od 100 izraelskih Jevreja.

U poslednjih nekoliko godina, na prostor Evrope ušlo je 1,5 miliona migranata, uglavnom sa Bliskog Istoka. Indoktrinirani svojim arapskim diktatorskim režimima, ovi migranti gaje duboko neprijateljstvo prema Izraelu i Jevrejima. EU se suzdržala od upotrebe oštrih mera protiv nasilnih elemenata muslimanskog stanovništva, kako bi zaustavile rast antisemitizma. Koči ih njihova nova „religija“ multikulturalizma i političke korektnosti. Međutim, postale su čvrste prema domaćim desničarskim organizacijama. U međuvremenu, po Internetu i društvenim mrežama nikad nije bilo lakše i neometanije širenje antijevrejske mržnje.

Francuska je poslednjih godina doživela tri teroristička akta protiv Jevreja, a svaki od njih je počinjen od strane muslimanskog teroriste, rođenog i odraslog u Evropi. Te 2012. godine, u Tuluzu u Francuskoj, rabin i troje dece ubijeni su u jevrejskoj školi. U jevrejskom muzeju u Briselu 2014. godine ubijene su četiri osobe. Usledilo je ubistvo četvoro ljudi u pariskom košer supermarketu. Nepravda francuskog suda bila je vidljiva u slučaju Sare Halimi, koju je ubio musliman Kobili Traore i potom je oslobođen, na osnovu toga što za svoje postupke "nije mogao biti krivično odgovoran". Stotine Jevreja i njihovih pristalica okupile su se u Parizu 5. januara 2019. godine, osuđujući odluku suda. Jedan od novijih primera antisemitizma je i napad na sinagogu u Hanauu u Nemačkoj, kada je 9 ljudi, a nekoliko ranjeno.

Ni Jevreji u Srbiji nisu pošteđeni antisemitističkih ispada. U novembru 2020. godine na pločniku u ulici Vase Pelagića u Novom Sadu, pronađena je antisemitska poruka. U Novom Sadu se našao i grafit (precrtana Davidova zvezda) upućen protiv dr Predraga Kona i to baš na Dan borbe protiv fašizma i antisemitizma – 9. novembar. Pre desetak godina na jevrejskom groblju u Subotici porušeno je 11 nadgrobnih spomenika. Antisemitizam se malo po malo uvlači čak i u insitucije kulture, pa i na police knjižara. Još uvek se prodaju i među ljudima razmenjuju knjige poput Nacionalnog stroja, Moje borbe (Mein Kampf), Protokola sionskih mudraca. Za razliku od drugih zemalja, u Srbiji preovladavaju verbalni napadi, sknavljenje jevrejskih simbola i objekata jevrejske kulture. Nažalost, širenje antisemitizma u Srbiji još uvek je praktično nevidljivo pred Zakonom. Zasad se može podvesti pod šire definisana dela širenja verske, rasne i nacionalne mržnje.

Antisemitizam u današnjoj Evropi postao je moderan na ulicama mnogih glavnih gradova Evrope. Mlada generacija širom kontinenta nema nikakvu predstavu o tome šta je Holokaust. Hrišćanske vrednosti deluju prolazno, što znači da Biblija i crkve sve manje služe kao moralni vodiči. Fokus je na "živeti za danas, a za sutra ćemo videti". Za Jevreje u većini Evropi, sve ovo dovodi budućnost i opstanak u pitanje.